

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΚΕΤΟΥ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M-5010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΚΕΤΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σύνθετο Μάθημα: Διαλέξεις		3	5
Εργαστήριο (Κλινική Άσκηση/ Ασκήσεις Πεδίου ή Εμβάθυνσης)		4/2	3
Σύνολο		9	8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	1. ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ 2. ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΥΗΣΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://midw.uniwa.gr/course/maieytiki-frontida-fysiologikoy-toketoy/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτήτριες/φοιτητές ολοκληρωμένη επιστημονική γνώση για τη φυσιολογία και εξέλιξη του ομαλού τοκετού καθώς και την ενδεδειγμένη παρακολούθηση της κατάστασης του εμβρύου και της επιτόκου. Στόχος του είναι να προσφέρει στις/στους φοιτήτριες/φοιτητές βασικές και ειδικές κλινικές γνώσεις και δεξιότητες ώστε να παρακολουθούν και να πραγματοποιούν αυτοδύναμα φυσιολογικούς τοκετούς σύμφωνα με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι ικανοί να: ✧ Κατανοούν το μηχανισμό του τοκετού και τις φυσιολογικές αλλαγές που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια των σταδίων εξέλιξης του. ✧ Αναγνωρίζουν τα σημεία έναρξης του φυσιολογικού τοκετού. ✧ Παρακολουθούν αυτόνομα την επίτοκο και εφαρμόζουν την κατάλληλη μαιευτική φροντίδα και μεθόδους ανακούφισης του πόνου του τοκετού. ✧ Ελέγχουν και αξιολογούν την κατάσταση του εμβρύου και τη λειτουργία της μήτρας, με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών μέσων (ηλεκτρονική παρακολούθηση). ✧ Εκτελούν αυτόνομα φυσιολογικό τοκετό, περινεοτομία και συρραφή αυτής. ✧ Εξετάζουν τη λεχώνα και το νεογνό μετά τον τοκετό και εφαρμόζουν την ανάλογη μαιευτική φροντίδα. ✧ Διακρίνουν έγκαιρα αποκλίσεις από το φυσιολογικό και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα αντιμετώπισης.
Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
Επίδειξη ετοιμότητας, αυτοκυριαρχίας και μεθοδικότητας
Ανάληψη πρωτοβουλιών
Λήψη ευθύνης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό μέρος του μαθήματος.

1. Ανατομία της γυναικείας πυέλου (τύποι πυέλου) και του εμβρυϊκού κρανίου.
2. Φυσιολογία του τοκετού.
 - Έννοια του φυσιολογικού τοκετού
 - Αίτια έναρξης του τοκετού
 - Ενδείξεις έναρξης του τοκετού.
 - Παράγοντες που επηρεάζουν τον τοκετό: σχήμα, προβολή, θέση, στάση, μέγεθος εμβρύου, ύψος προβάλλουσας μοίρας εμβρύου, πυελογεννητικός σωλήνας, θέση επιτόκου, ετοιμότητα μήτρας και τραχήλου, ψυχολογική προετοιμασία επιτόκου.
 - Στάδια και διάρκεια του τοκετού.
 - Προσαρμογή του μητρικού και εμβρυϊκού οργανισμού στις ανάγκες του τοκετού.
 - Μηχανισμός του τοκετού σε πρόσθια ινιακή προβολή.
3. Αντίληψη του πόνου του τοκετού.
 - Φαρμακευτικές και εναλλακτικές μέθοδοι ανακούφισης του πόνου.
4. Μαιευτική φροντίδα κατά το 1ο στάδιο του τοκετού.
 - Έλεγχος της κατάστασης του εμβρύου με ηλεκτρονική παρακολούθηση (μελέτη καρδιοτοκογραφήματος, φυσιολογικά και μη φυσιολογικά ευρήματα).
 - Κριτήρια αξιολόγησης της κλινικής κατάστασης της επιτόκου.
 - Κλινική αξιολόγηση της προόδου του τοκετού (κοιλιακή ψηλάφηση, κολπική εξέταση, Bishop score) - Διάγραμμα τοκετού.
 - Ρήξη υμένων αυτόματη –τεχνητή (ενδείξεις προϋποθέσεις)
6. Διατροφή, περιβάλλον, επικοινωνία κατά τον τοκετό.
7. Εναλλακτικές στάσεις και θέσεις στον τοκετό.
8. Χορήγηση φαρμάκων στον τοκετό.
9. Συνήθη προβλήματα κατά τη διάρκεια του 1^{ου} σταδίου του τοκετού και αντιμετώπιση.
10. Διαχείριση μαιευτικής φροντίδας κατά το 2^ο στάδιο του τοκετού.
 - Πρόληψη ρήξεων στο περίνεο
 - Εκτέλεση φυσιολογικού τοκετού.
11. Διαχείριση μαιευτικής φροντίδας κατά το 3^ο στάδιο του τοκετού.
 - Έλεγχος ακεραιότητας πλακούντα.
12. Ενδείξεις εκτέλεσης περινεοτομίας.
 - Ρήξεις στο περίνεο- κόλπο-ουρήθρα
 - Επισκόπηση τραχήλου- κόλπου
 - Τοπική αναισθησία
 - Συρραφή περινέου -κόλπου μέχρι ρήξεως 2^{ου} βαθμού.
13. Πρώτη κλινική εξέταση νεογέννητου (Apgar Score)

• Σταθεροποίηση της αναπνοής • Άμεση φροντίδα του νεογέννητου • Προαγωγή του δεσμού μητέρας βρέφους. 14. Κλινική παρακολούθηση της λοχείας το πρώτο 2ωρο και μαιευτική φροντίδα. 15. Ψυχολογική προσέγγιση της επιτόκου από τη μαία και καθοδήγηση αυτής κατά τον τοκετό. Εργαστηριακό μέρος του μαθήματος. A. Περιλαμβάνει κλινική άσκηση των φοιτητριών/ων σε αίθουσες τοκετών σε ομάδες στις κάτωθι δεξιότητες: 1. Λήψη μαιευτικού ιστορικού 2. Λεπτομερή φυσική εξέταση της επιτόκου και κοιλιακή ψηλάφηση. 3. Παρακολούθηση και φροντίδα της επιτόκου. 4. Εκτίμηση της κατάστασης του εμβρύου μέσω ηλεκτρονικής παρακολούθησης. 5. Κολπική εξέταση της επιτόκου και εκτίμηση της εξέλιξης του τοκετού. 6. Εφαρμογή μεθόδων ανακούφισης του πόνου του τοκετού. 7. Εκτέλεση φυσιολογικού τοκετού. 8. Συρραφή περινεοτομίας. 9. Έλεγχος πλακούντα. 10. 1^η πλήρη κλινική εξέταση του νεογέννητου. 11. Αξιολόγηση της γενικής του κατάστασης και φροντίδα αυτού. 12. Εξέταση τις λεχώνας και φροντίδα αυτής κατά το 1^ο 2ωρο από τον τοκετό. 13. Ενημέρωση του διαγράμματος του τοκετού. B. Ασκήσεις πεδίου ή Εμβάθυνσης: Περιλαμβάνει επίδειξη και εφαρμογή τεχνικών και δεξιοτήτων σε προπλάσματα και εφαρμογή αυτών από τους φοιτητές/τριες.	
--	--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση. Θεωρητικό μέρος μαθήματος: Διαλέξεις, διαδραστική διδασκαλία στην τάξη Εργαστηριακό μέρος μαθήματος: Κλινική άσκηση των φοιτητριών/φοιτητών σε Μαιευτήρια ή/και Μαιευτικές Κλινικές, στην αίθουσα τοκετών, σε μικρές ομάδες υπό την εποπτεία διδακτικού προσωπικού, στην παρακολούθηση και φροντίδα επιτόκων και στην εκτέλεση φυσιολογικών τοκετών. Ασκήσεις Πεδίου ή Εμβάθυνσης, όπου πραγματοποιείται επίδειξη μαιευτικών πράξεων σε προπλάσματα.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Χρήση Powerpoint presentations. • υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class • Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Κλινική άσκηση (υποχρεωτική παρακολούθηση)	52

	Ασκήσεις πεδίου ή εμβάθυνσης (υποχρεωτική παρακολούθηση)	26
	Αυτόνομη μελέτη	87
	Σύνολο	204
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Θεωρητικό μέρος (ΘΜ) Η αξιολόγηση της/του φοιτήτριας/φοιτητή γίνεται με γραπτή εξέταση (ΓΕ) ή /και προφορική εξέταση (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις: • ανάπτυξης ή/και • σύντομης απάντησης ή/και • πολλαπλής επιλογής ή/και • συνδυασμό των ανωτέρω, σε διδακτέα ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις. Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Γλώσσα εξέτασης η ελληνική. Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5). Εργαστηριακό μέρος (ΕΑ) Α. Κλινική Άσκηση (ΚΑ) (80% του βαθμού του εργαστηριακού μέρους): Αξιολόγηση της/του φοιτήτριας/φοιτητή στην κλινική άσκηση από τον καθηγητή: • μέσω παρατήρησης για την ανάπτυξη και εφαρμογή των κλινικών δεξιοτήτων, την ανάληψη πρωτοβουλιών, την απόκτηση τεχνογνωσίας και τη συνεργασία με τον εκπαιδευτή ή/και • γραπτής ή προφορικής εξέτασης, ή/και • γραπτής εργασίας. Η βαθμολογία της ΚΑ εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας του εργαστηριακού μέρους είναι το πέντε (5). Εάν η/ο φοιτήτρια/φοιτητής λάβει βαθμό μικρότερο του πέντε οφείλει να επαναλάβει το εργαστήριο του μαθήματος. Η/Ο φοιτήτρια/φοιτητής δεν έχει δικαίωμα για εξέταση στο εργαστήριο του μαθήματος, εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών του. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος του εργαστηρίου(κλινικής άσκησης) μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπόμενων ωρών. Εάν έχει παρακολουθήσει το 60% ή λιγότερο των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει όλο το εργαστήριο του μαθήματος. Β. Ασκήσεις Πεδίου (ΑΠ) ή Εμβάθυνσης: (20% του βαθμού του εργαστηριακού μέρους) • Η αξιολόγηση της/του φοιτήτριας/φοιτητή πραγματοποιείται αφού ολοκληρωθεί η ύλη στον εργαστηριακό χώρο του τμήματος και περιλαμβάνει:	

	B1) Προφορική εξέταση (50%) της/του φοιτήτριας/φοιτητή και εφαρμογή νοσηλευτικών πράξεων που ανήκουν στην ύλη των ασκήσεων πεδίου ή εμβάθυνσης, σε προπλάσματα με τη χρήση εξοπλισμού εφόσον χρειάζεται ή/και, B2) Γραπτή εξέταση (50%) σε ερωτήσεις • Πολλαπλής επιλογής ή/και • ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή/και • ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή/και • επίλυση προβλημάτων Η βαθμολογία των ασκήσεων πεδίου (ΑΠ) ή εμβάθυνσης εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Η βαθμολογία προκύπτει από το άθροισμα του βαθμού της προφορικής εξέτασης ή/και του βαθμού της γραπτής εξέτασης (εφόσον έχει πραγματοποιηθεί) διαιρεμένα στα δυο και αποτελεί το 20% της βαθμολογίας του (ΕΜΜ). Η/Ο φοιτήτρια/φοιτητής δεν έχει δικαίωμα για εξέταση και βαθμολόγηση στις ασκήσεις πεδίου ή εμβάθυνσης εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος των ασκήσεων πεδίου ή εμβάθυνσης, εφόσον υπάρχει δυνατότητα, μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπόμενων ωρών. Εάν έχει παρακολουθήσει το 60% ή λιγότερο των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει τις ασκήσεις πεδίου ή εμβάθυνσης σε επόμενο εξάμηνο. Ο βαθμός του εργαστηριακού μέρους του μαθήματος (ΕΜΜ) προκύπτει ως εξής: Βαθμολογία (ΕΜΜ)= βαθμός (ΚΑ)×80% + βαθμός (ΑΠ)×20% Ο βαθμός του μαθήματος (ΒΜ) εξάγεται από τον κανόνα: Βαθμολογία (ΘΜΜ) + Βαθμολογία (ΕΜΜ)=(ΒΜ)/2. Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική. Οι βαθμοί (ΘΜΜ) και (ΕΜΜ) συμψηφίζονται, όταν η/ο φοιτήτρια/φοιτητής έχει εξασφαλίσει τη βάση τόσο για το (ΘΜΜ), όσο και για το (ΕΜΜ) του μαθήματος. Εάν έχει αποτύχει στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος (ΕΜΜ) το επαναλαμβάνει. Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητριών/φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλες/όλοι οι φοιτήτριες/φοιτητές με τη δήλωση του μαθήματος ή/και στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τις/ τους φοιτήτριες/φοιτητές.
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία:

1. Lowdermilk D.L. - Perry S.E. Μετάφραση-Επιμέλεια: Λυκερίδου Α. – Δελτσίδου Α. (2006). *Νοσηλευτική Μητρότητας*. Εκδ. Λαγός
2. Gauge S. Hederson C (2008) Μετάφραση –Επιμέλεια: Λυκερίδου Α, Γουρουντή Κ. Καρδιοτοκογραφία - *Εύκολη Προσέγγιση*. Εκδ. Λαγός.
3. Chapman V., Charles C. (2018) *The Midwife's Labour and birth Handbook*. Επιμέλεια Λυκερίδου Αικ. και Σαραντάκη Α. Εκδόσεις Κωνσταντάρας.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία:

1. Cohen WR, Friedman EA (2011) *Labor and Delivery Care: A Practical Guide*, Blackwell.
2. Cydney Afriat Meniham-Ellen Kopel Zottoli (2001). *Electronic Fetal Monitoring, Concepts and Applications*. Lippincott.
3. Dot Stable. (2000). *Physiology in Childbearing*, Bailliere Tindall.
4. Macones GA. (2015). *Management of Labour and Delivery*, Wiley- Blackwell.
5. Mavis Kirkham. (2004). *Informed Choice in Maternity Care*. Palgrave.
6. Marshall J., Raynor M. (eds) (2014) *Myles Text Book for Midwives*, (16th edn), Churchill Livingstone.
7. Shad Deering (2009). *A Practical Manual to Labour and Delivery for Medical Students and Residents*, Xlibris Corporation, USA.
8. Simkin P. and Ancheta R. (2005). *The Labor Progress Handbook*. Publ. Blackwell.
9. Walsh D. (2011) *Evidence and Skills for Normal Labour and Birth: A Guide for Midwives*, Routledge.